

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani - (judecător Cornelia Vârlan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - (judecători Anatolie Minciună, Viorica Mihaila, Victoria Sîrbu)

Î N C H E I E R E

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător

Judecători

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentin Cazanciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni "Termoelectrica", în interesele Întreprinderii Municipale "Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Stăuceni" împotriva Maiei Cazanciuc, Eudochiei Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc, Igor Cazanciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice,

împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valentin Cazanciuc, menținută hotărârea din 19 ianuarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2016, Societatea pe Acțiuni "Termoelectrica" (în continuare SA "Termoelectrica"), în interesele Întreprinderii Municipale "Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Stăuceni" (în continuare ÎM "DGLC Stăuceni") a depus cerere de chemare în judecată împotriva Maiei Cazanciuc, Eudochiei Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc, Igor Cazanciuc cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantului a indicat că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, Maia Cazanciuc, Eudochia Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc și Igor Cazanciuc sunt proprietarii apartamentului xxxxxx.

Potrivit informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ-comunale, în perioada decembrie 2007-octombrie 2016, pârâții au acumulat o datorie în mărime de

36110,54 lei pentru energia termică livrată de SA ”Termoelectrica”, servicii de care au beneficiat în volum deplin, fără întreruperi, conform normelor și tarifelor în vigoare.

Reprezentantul reclamantului a remarcat că întrucât obligația de achitare a serviciilor utilizate a fost ignorată de către pârâți, reclamantul a expediat în adresa pârâților o reclamație, care însă a rămas fără răspuns și executare, motiv din care a fost înaintată în instanța de judecată prezenta acțiune.

Reclamantul a solicitat admiterea spre examinare a cererii de chemare în judecată, încasarea, în mod solidar, din contul Maiei Cazanciuc, Eudochiei Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc, Igor Cazanciuc datorita pentru consumul energiei termice în sumă totală de 36110, 54 lei, pentru perioada decembrie 2007 – octombrie 2016.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat, în mod solidar de la Maia Cazanciuc, Eudochia Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc și Igor Cazanciuc, în beneficiul Întreprinderii Municipale ”Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Stăuceni” datorita pentru energia termică, pentru perioada de la 05 decembrie 2013 până la 01 octombrie 2016, suma de 17919,96 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca prescrisă (f.d. 67, 72-75).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 14 februarie 2018, Valentin Cazanciuc a declarat apel împotriva hotărârii din 19 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de SA ”Termoelectrica” (f.d. 71, 97-99).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 02 mai 2018, a respins apelul declarat de Valentin Cazanciuc, a menținut hotărârea din 19 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 110-175).

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond întemeiat a dispus ca Maia Cazanciuc, Eudochia Cazanciuc, Valentin Cazanciuc, Oleg Cazanciuc, Serghei Cazanciuc și Igor Cazanciuc urmează să își onoreze obligația de plată pentru serviciile prestate de SA ”Termoelectrica”, în condițiile în care, în baza contului personal, pârâții au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, conform normelor și tarifelor în vigoare.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că instanța de fond, în conformitate art. 217 Cod civil, întemeiat a aplicat prescripția extensivă, calculând suma datoriei începând cu 05 decembrie 2013.

La 29 iunie 2018, Valentin Cazanciuc, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integral a hotărârii din 19 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.118-120).

În susținerea recursului declarat, recurentul a indicat că nu este de acord cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare, considerând că de către instanțele judecătorești la examinarea

și emiterea hotărârilor judecătorești nu au fost respectate dispozițiile legale și anume art. 130, art. 183 Cod de procedură civilă și nu au fost dată o apreciere cuvenită probelor prezentate și administrate, hotărârile nu au fost bazate pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoară și nemijlocită a tuturor probelor din dosar.

Recurentul consideră că de la încheierea contractului privind livrarea energiei termice până în prezent, furnizorul energiei termice SA "Termoelectrica" nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate prin contract și anume nu a furnizat consumatorilor din apartamentul xxxxxx, energie termică la parametri prevăzuți în anexa nr. 1 a Regulamentului privind livrarea energiei termice și utilizarea ei, aprobat prin hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 434 din 09 aprilie 1998, temperatura în apartament fiind mai mică de 18 grade în sezonul de încălzire.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 iulie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expedit participanților la proces câte o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 127).

Până la examinarea cauzei, intimatul SA "Termoelectrica" nu și-a valorificat dreptul său procedural de a depune referință la cererea de recurs. Prin urmare, având în vedere că referința nu a fost depusă în termenul stabilit, admisibilitatea recursului urmează a fi examinată în lipsa referinței intimatului.

Verificând argumentele invocate de recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs:

- a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac;
- b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374;
- c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz,

recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul declarat de Valentin Cazanciuc nu poate fi considerat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 6434 (f.d. 117), decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la 05 iunie 2018. Prin urmare, recursul declarat la data de 29 iunie 2018 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost declarat de Valentin Cazanciuc, care este parte a procesului civil, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanțele inferioare nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or, prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul învederează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel și instanța de fond au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Valentin Cazanciuc inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Valentin Cazanciuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton

